

Чубенко Антон Григорович,
директор Державного навчального
закладу післядипломної освіти
«Навчально-методичний центр
перепідготовки та підвищення
кваліфікації спеціалістів з питань
фінансового моніторингу у сфері
боротьби з легалізацією
(відмиванням) доходів, одержаних
злочинним шляхом, і
фінансуванням тероризму», доктор
юридичних наук, професор

ПОВНОВАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ ЩОДО НАКЛАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ШТРАФІВ

Банківська система України перебуває в так звані фазі «очищення». Окрім основних функцій регулятора, Національний банк України на підставі Законів України «Про Національний банк України» [1], «Про банки і банківську діяльність» [2], ст. 255 , 257, 234³, 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) [3] установлює порядок складання та подання відповідній посадовій особі або органів, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів про адміністративні правопорушення, а також установлює порядок накладення штрафів, передбачених ст. 163¹⁴, 166⁵, 166⁶ (ч. 3, 4), 166²⁰ КУпАП.

Відповідно до Постанови Правління Національного банку України від 29 грудня 2001 р. № 563 [4], було затверджено Положення про порядок накладення адміністративних штрафів.

Воно зазнавало змін відповідно до актуалізації законодавства і на сьогодні діє в редакції від 31 грудня 2015 року.

Згідно зі ст. 234³ КУпАП, Національний банк України розглядає справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 163¹⁴, 166⁵, 166⁶ (частини 3, 4), 166²⁰ КУпАП.

Від імені Національного банку України розглядати справи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення мають право Голова Національного банку та його заступники, керівники територіальних управлінь Національного банку та їх заступники, керівники структурних підрозділів Національного банку та їх заступники, які забезпечують виконання його функцій із нагляду (оверсайта), контролю.

Адміністративне стягнення є мірою відповідальності й застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, у дусі дотримання банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як правопорушником, так і іншими особами.

Адміністративні стягнення застосовують відносно посадових осіб банків, філій іноземних банків. Вищевказане Положення визначає такі категорії посадових осіб:

- голова, його заступники та члени ради банку;
- керівник філії іноземного банку;
- голова, його заступники та члени правління (ради директорів) банку;
- головний бухгалтер банку, його заступники;
- керівник відокремленого підрозділу;
- посадові особи банку, відповідальні за здійснення сукупності чи окремих заходів з фінансового моніторингу.

Цей перелік є вичерпним.

Посадові особи Національного банку здійснюють провадження в справах про адміністративні правопорушення. Метою такого провадження є: своєчасне, усебічне, повне й об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її у точній відповідності до вимог закону, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють учиненню адміністративних правопорушень,

запобігання правопорушенням, виховання особи в дусі дотримання законів, нормативно-правових актів Національного банку, зміцнення законності.

Завданнями Національного банку України в межах здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 163¹², 166⁸, 166⁹ та 188³⁴ КУпАП, є складання протоколів про адміністративні правопорушення та їх надсилання місцевим судам.

Особливістю здійснення адміністративного провадження Національним банком України є те, що протокол складають у двох примірниках. Другий примірник протоколу про адміністративне правопорушення вручають під розписку особі, яку притягують до адміністративної відповідальності, або надсилають рекомендованим листом із повідомленням про вручення на адресу місця проживання чи перебування цієї особи, або на адресу юридичної особи.

Справу про адміністративне правопорушення розглядають за місцем його вчинення в 15-денний строк із дня одержання уповноваженою особою протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів справи.

За результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 163¹⁴, 166⁵, 166⁶ (ч. 3, 4), 166²⁰ КУпАП, уповноважена особа виносить постанову.

Постанову може бути оскаржено протягом десяти днів із дня її винесення до вищої посадової особи або в районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд у порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, з особливостями, установленними Кодексом. Скаргу подають посадовій особі, яка винесла постанову за справою про адміністративне правопорушення.

Список використаних джерел

1. Про Національний банк України [Електронний ресурс] : Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679^{^^}. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. - Назва з екрана.

2. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. - Назва з екрана.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс] : Закон України від 7 груд. 1984 р. № 8073- Х. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>. - Назва з екрана.

4. Про затвердження Положення про порядок накладення адміністративних штрафів [Електронний ресурс] : Постанова Правління Національного банку України від 29 груд. 2001 р. № 563. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0062-02>. - Назва з екрана.